

Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Наукова бібліотека ім. М. Максимовича

Інформаційно-бібліографічний відділ

Вища освіта і наука

науково-аналітичний огляд

№ 9 (вересень) 2023 р.

Київ – 2023

Вища освіта і наука : науково-аналітичний огляд / Київ. нац. ун-т імені Тараса Шевченка, Наук. б-ка ім. М. Максимовича, Інформ.-бібліогр. від. ; [упоряд. А. В. Козонущенко ; за заг. ред. І. І. Тіщенко. – Київ : [б. в.], 2023. – № 9 (вересень). – 28 с.

Науково-аналітичний огляд представляє публікації з історії та сьогодення й перспектив розвитку сучасної вищої освіти та науки, як в Україні, так і за її межами.

Цей покажчик репрезентує матеріали з поточних надходжень до фондів Наукової бібліотеки ім. М. Максимовича: навчальну та монографічну літературу, періодичні видання й матеріали конференцій.

Для зручності більшість статей мають посилання на електронні ресурси Інтернету. Розраховано на освітян, науковців, викладачів, студентів й фахівців з бібліотечно-інформаційної галузі.

Зміст

Історія вищої освіти і науки	4
Вища освіта і наука в Україні	5
Вища освіта і наука за кордоном	8
Управління ЗВО, фінансування	9
Заклади вищої освіти, академічні та наукові установи	10
<i>Національний університет "Львівська політехніка"</i>	14
<i>Науковці на війні</i>	16
Учасники навчально-виховного процесу	17
Форми, методи і педагогічні технології у ЗВО	18
Документи	28

Історія вищої освіти і науки

1. **Ворожбіт-Горбатюк В.** Теорія ортобіозу Іллі Мечникова: потенціал євроінтеграції національної освіти / В. Ворожбіт-Горбатюк, Т. Собченко, С. Козиренко // Новий колегіум. – Харків, **2023**. – № 1/2 (110). – С. 105–109. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/NovKol_2023_3_17 (дата звернення: 29.09.2023).
2. **Згуровський М.** Спадщина академіка Глушкова. Формування людського капіталу для будівництва цифрового суспільства / М. Згуровський // Світ. – Київ, **2023**. – Верес. (№ 33/34). – С. 3. URL: <https://svit.kpi.ua/apxiv-2/> (дата звернення: 29.09.2023).
3. **Зосімова О.** Григорій Сковорода в англomовних студіях та перекладах / О. Зосімова, Г. Князь // Новий колегіум. – Харків, **2023**. – № 1/2 (110). – С. 46–52. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/NovKol_2023_3_8 (дата звернення: 29.09.2023).
4. **Литвинов В.** Українська філософська спадщина Х–XVIII ст. / В. Литвинов // Світогляд. – Київ, **2022**. – Т. 17, № 5 (97). – С. 48-49. URL: <https://www.mao.kiev.ua/biblio/jscans/svitogliad/svit-2022-17-5/svit-5-2022-litvinov-019.pdf> (дата звернення: 29.09.2023).
5. **Матушок Г.** Науково-дослідна робота викладачів педагогічних закладів вищої освіти УРСР у роки Хрущовської "Відлиги" (на прикладі Вінницького і Кам'янець-Подільського педінститутів) / Г. Матушок // Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Історичні науки. – Кам'янець-Подільський, **2022**. – Т. 38. – С. 167–178. URL: <https://sp-history.kpnu.edu.ua/uk/tom-38-2022/> (дата звернення: 29.09.2023).
6. **Пальваль А.** Євроінтеграція в освіті: історія розвитку після другої світової війни / А. Пальваль // Новий колегіум. – Харків, **2023**. – № 1/2 (110). – С. 135–138. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/NovKol_2023_3_23 (дата звернення: 29.09.2023).

7. **Тверитникова О. Є.** Міжнародний трансфер інновацій технічних наук України у ХХ ст. / О. Є. Тверитникова, М. В. Гутник, С. А. Радогуз // Сторінки історії. – Київ, 2019. – Вип. 49. – С. 234–247.

Досліджено процес інтеграції наукових досягнень українських учених у галузі електротехніки та механіки в міжнародну наукову сферу, що сприяло конкурентоспроможності інновацій і технологій української науки на світовому рівні. Розглянуто міжнародну діяльність професорсько-викладацькою складу вищих технічних закладів України на початку ХХ ст. та розвиток міжнародної співпраці в академічних установах у подальші роки.

8. **Чуткий А.** Долі студентів іноземного походження та співробітників київських вишів крізь призму Першої світової війни / А. Чуткий // Український історичний журнал. – Київ, 2022. – № 1. – С. 63–73. URL: http://www.library.univ.kiev.ua/ukr/host/10.23.10.100/db/ftp/univ/peredplata/uhj/uhj_2022_01.pdf (дата звернення: 29.09.2023).

9. **Чуткий А.** Повсякденне життя студентства та професорсько-викладацької корпорації вишів Києва у роки Першої світової війни / А. Чуткий // Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Історичні науки. – Кам'янець-Подільський, 2022. – Т. 38. – С. 137–155. URL: <https://sp-history.kpnu.edu.ua/uk/tom-38-2022/> (дата звернення: 29.09.2023).

Вища освіта і наука в Україні

10. **Анісімов І.** Українська вища освіта, як поле реформ – часом безглузких і нещадних / І. Анісімов, М. Стріха // Світ. – Київ, 2023. – Верес. (№ 33/34). – С. 5. URL: <https://svit.kpi.ua/архів-2/> (дата звернення: 29.09.2023).

11. **Астахова К.** До студентських розвідок з питань євроінтеграції в освіті / К. Астахова // Новий колегіум. – Харків, 2023. – № 1/2 (110). – С. 131. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/NovKol_2023_3_21 (дата звернення: 29.09.2023).

12. **Більше коштів – кращим.** Оцінювання наукової діяльності / підготувала Світлана Галата // Світ. – Київ, 2023. – Верес. (№ 35/36). – С. 3. URL:

<https://svit.kpi.ua/2023/09/07/оцінювання-наукової-діяльності/> (дата звернення: 29.09.2023).

Фінансові ресурси України під час війни обмежені. Водночас для оборони та відбудови країни потрібні нові ідеї, інноваційні рішення, проривні проєкти. Як визначити й фінансувати кращих вчених (підрозділи, установи, заклади вищої освіти), які продукують якісні результати? Хто має оцінювати установи та ЗВО і за якими методиками? А також — чи потрібно для цього створювати окреме агентство?

13. **Бойчук Ю.** Розвиток євроінтеграційних процесів у вищій педагогічній школі: освітні орієнтири / Ю. Бойчук, Л. Рибалко // Новий колегіум. — Харків, 2023. — № 1/2 (110). — С. 3–7. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/NovKol_2023_3_3 (дата звернення: 29.09.2023).

14. **Галеві Г.** Вплив вторгнення Росії в Україну на наукові дослідження в світі / Г. Галеві // Світогляд. — Київ, 2023. — Т. 18, № 1 (99). — С. 12-16. URL: <https://www.mao.kiev.ua/biblio/jscans/svitoglyad/svit-2023-18-1/svit-1-2023-galevi-06.pdf> (дата звернення: 29.09.2023).

15. **Кому** зі студентів знову "йти до школи". Деяким студентам українських вишів, що здобули середню освіту у Республіці Польща, доведеться отримати ще й український атестат // Голос України. — Київ, 2023. — 29 верес. (№ 196). — С. 6. URL: <http://www.golos.com.ua/article/374013> (дата звернення: 29.09.2023).

*У Міністерстві освіти наголошують, що такі документи, як *swiadectwo ukonczenia technikum, swiadectwo ukonczenia liceum ogolnoksztalcacego*, не можуть бути визнані в Україні як такі, що надають право вступу на програми вищої освіти.*

16. **Локтєв В.** Чекаємо на позитивні зміни відношення до науки в Україні після війни / В. Локтєв // Світогляд. — Київ, 2022. — Т. 17, № 3 (95). — С. 24–34. URL: <http://svitohlyad.org.ua/index.php/uk/2022?issue=3> (дата звернення: 29.09.2023).

17. **Маємо** згуртуватися навколо популяризації української мови. Українська мова як державна повинна викликати безумовну повагу і максимально застосуватися на роботі та в усіх сферах повсякденного життя і спілкування // Голос

України. – Київ, 2023. – 28 верес. (№ 195). – С. 1, 2 URL: <http://www.golos.com.ua/article/373989> (дата звернення: 29.09.2023).

Заступниця Голови Верховної Ради України Олена Кондратюк взяла участь у запуску онлайн-проекту з покращення навичок розмовної та письмової української мови на базі Освітнього центру Верховної Ради України.

18. **"Ми наполягаємо** на введенні обмежень проти всіх державних академічних та навчальних закладів росії" // Світогляд. – Київ, 2022. – Т. 17, № 3 (95). – С. 6. URL: <http://svitohlyad.org.ua/index.php/uk/2022?issue=3> (дата звернення: 29.09.2023).

19. **Олійник О.** Громадянська освіта як фундамент багатовекторності освітнього процесу в межах Болонської системи / О. Олійник, О. Солошенко // Новий колегіум. – Харків, 2023. – № 1/2 (110). – С. 86–92. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/NovKol_2023_3_14 (дата звернення: 29.09.2023).

20. **Пономарьов О.** Українська освіта в контексті європейського освітнього простору / О. Пономарьов, М. Черемський // Новий колегіум. – Харків, 2023. – № 1/2 (110). – С. 38–45. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/NovKol_2023_3_7 (дата звернення: 29.09.2023).

21. **Розвиток** української державності й анатомія рашизму / підготував Дмитро Шулікін // Світ. – Київ, 2023. – Верес. (№ 33/34). – С. 4. URL: <https://svit.kpi.ua/архів-2/> (дата звернення: 29.09.2023).

22. **Рябченко С.** Відгуки вчених на публікацію в журналі Science листа на захист російських вчених / С. Рябченко, Я. Яцків, В. Локтев // Світогляд. – Київ, 2022. – Т. 17, № 3 (95). – С. 7–9. URL: <http://svitohlyad.org.ua/index.php/uk/2022?issue=3> (дата звернення: 29.09.2023).

23. **Шулікін Д.** Освіта в окупації. Злочини проти української ідентичності / Д. Шулікін // Світ. – Київ, 2023. – Верес. (№ 35/36). – С. 4.

24. **Що можуть** космічні технології та чи володіє ними Україна? / підготував до друку Олег Листопад // Світ. – Київ, 2023. – Верес. (№ 33/34). – С. 6. URL: <https://svit.kpi.ua/архів-2/> (дата звернення: 29.09.2023).

Вища освіта і наука за кордоном

25. **Гусленко І.** Бренд-стратегії як чинник формування іміджу північноамериканських університетів / І. Гусленко // Новий колегіум. – Харків, **2023**. – № 3 (111). – С. 70–73. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/NovKol_2023_3_16 (дата звернення: 29.09.2023).

26. **Кірхманн К.** Діалоги про російсько-українську війну в Університеті ім. Фрідріха-Олександра з м. Ерлангена – Нюрнберга / К. Кірхманн // Краєзнавство. – Київ, **2022**. – № 1/2. – С. 74–76. URL: http://www.library.univ.kiev.ua/ukr/host/10.23.10.100/db/ftp/univ/peredplata/krzn/krzn_2022_01-02.pdf (дата звернення: 29.09.2023).

27. **Павлик Н.** Проблема організації та змісту неформальної освіти у зарубіжних наукових періодичних виданнях (1960–2021 роки) / Н. Павлик // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Соціальна робота. – Київ, **2021**. – Вип. 1 (7). – С. 67–72.

28. **Перга Т.** Український акцент Історичного семінару у Гайдельберзькому університеті Рупрехта-Карла / Т. Перга // Краєзнавство. – Київ, **2022**. – № 1/2. – С. 76–78. URL: http://www.library.univ.kiev.ua/ukr/host/10.23.10.100/db/ftp/univ/peredplata/krzn/krzn_2022_01-02.pdf (дата звернення: 29.09.2023).

29. **Подолян Д. В.** Тенденція розвитку стартапів, створених студентами: практика європейських країн / Д. В. Подолян // Вісник Національного університету водного господарства та природокористування. Економічні науки. – Рівне, **2023**. – Вип. 1 (101). – С. 134–143.

30. **Покалюк В. М.** Досвід Австралії з підготовки, освіти і професійного розвитку працівників оперативно-рятувальних служб / В. М. Покалюк, Д. С. Федоренко // Науковий вісник Льотної академії. Педагогічні науки. – Кропивницький, **2023**. – Вип. 13. – С. 117–123.

31. **Постригач Н.** Особливості підготовки магістрів дистанційної освіти у Туреччині / Н. Постригач // Новий колегіум. – Харків, **2023**. – № 3 (111). – С. 82–87. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/NovKol_2023_3_18 (дата звернення: 29.09.2023).

32. **Смерницький Д. В.** Досвід зарубіжних країн щодо організації та правового регулювання науково-технічної діяльності / Д. В. Смерницький, М. В. Тригубенко // Наука і правоохорона. – Київ, **2022**. – № 4 (58). – С. 96–105.

33. **Флорін М.** Діяльність кафедри історії Східної Європи Університету ім. Фрідріха-Олександра Ерланген – Нюрнберг (Німеччина) в умовах російсько-української війни / М. Флорін // Краєзнавство. – Київ, **2022**. – № 1/2. – С. 73–74. URL:

http://www.library.univ.kiev.ua/ukr/host/10.23.10.100/db/ftp/univ/peredplata/krzn/krzn_2022_01-02.pdf (дата звернення: 29.09.2023).

34. **Чередниченко О.** Європейські цінності як основа національної згуртованості, курсу України на євроінтеграцію / О. Чередниченко, І. Трубавіна // Новий колегіум. – Харків, **2023**. – № 1/2 (110). – С. 53–58. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/NovKol_2023_3_9 (дата звернення: 29.09.2023).

35. **Якуніна А.** Ключові моделі класичного європейського університету та їхній вплив на розвиток вітчизняної вищої школи: історія питання / А. Якуніна // Новий колегіум. – Харків, **2023**. – № 1/2 (110). – С. 132–134. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/NovKol_2023_3_22 (дата звернення: 29.09.2023).

Управління ЗВО, фінансування

36. **Дистанційне** навчання з використання програмного забезпечення в управлінні місцевими бюджетами / М. Рябокінь, Є. Котух, О. Гордей, О. Новицька, Г. Мельничук // Новий колегіум. – Харків, **2023**. – № 3 (111). – С. 43–48. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/NovKol_2023_3_11 (дата звернення: 29.09.2023).

37. **Куляка І.** Утворенням та використання власних надходжень державних наукових установ / І. Куляка // Фінансовий контроль. – Київ, **2023**. – № 7. – С. 38–44.

URL:

http://www.library.univ.kiev.ua/ukr/host/10.23.10.100/db/ftp/univ/peredplata/fk/fk_2023_07.pdf (дата звернення: 29.09.2023).

38. **Остапенко Л.** Про оплату праці працівників закладів освіти в умовах воєнного стану / Л. Остапенко // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Юридичні науки. – Львів, **2022**. – Vol. 9 № 2 (34). – С. 70–76.

39. **Поліщук О.** Освіта в кредит / О. Поліщук, Т. Луцій // Фінансовий контроль. – Київ, **2023**. – № 4. – С. 37–41. URL: http://www.library.univ.kiev.ua/ukr/host/10.23.10.100/db/ftp/univ/peredplata/fk/fk_2023_04.pdf (дата звернення: 29.09.2023).

40. **Садковий В.** Основні механізми державного управління щодо актуальності розвитку дистанційного навчання у сфері підготовки майбутніх рятувальників України під час воєнного стану / В. Садковий, І. Хмиров // Новий колегіум. – Харків, **2023**. – № 3 (111). – С. 49–54. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/NovKol_2023_3_12 (дата звернення: 29.09.2023).

Заклади вищої освіти, академічні та наукові установи

41. **Астахова К.** Інституціональне забезпечення розвитку освітніх структур в умовах зростаючої невизначеності / К. Астахова // Новий колегіум. – Харків, **2023**. – № 3 (111). – С. 8–11. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/NovKol_2023_3_4 (дата звернення: 29.09.2023).

42. **Бакіров В.** Привабливість університету: учора, сьогодні, завтра (роздуми метра) / В. Бакіров // Новий колегіум. – Харків, **2023**. – № 3 (111). – С. 3–81. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/NovKol_2023_3_3 (дата звернення: 29.09.2023).

43. **Бережна С.** Цифровізація наукової бібліотеки ЗВО: сучасний стан та перспективи / С. Бережна, О. Коробкіна // Новий колегіум. – Харків, **2023**. – № 3 (111). – С. 55–591. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/NovKol_2023_3_13 (дата звернення: 29.09.2023).

44. **Бельчикова Л.** Вперше в Україні! Вперше в Харкові! Унікальний гість ХГУ "НУА"! / Л. Бельчикова // Новий колегіум. – Харків, **2023**. – № 3 (111). – С. 129–130. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/NovKol_2023_3_25 (дата звернення: 29.09.2023).

45. **Борису** Джонсону пасує мантия почесного доктора Львівського національного університету // Голос України. – Київ, **2023**. – 12 верес. (№ 183). – С. 7.

46. **Василів В. Б.** Вебаналітика як важлива складова підвищення рейтингу університетів / В. Б. Василів, А. А. Омелянюк // Вісник Національного університету водного господарства та природокористування. Економічні науки. – Рівне, **2023**. – Вип. 1 (101). – С. 3–14.

47. **Василів В. Б.** Вебаналітика як важлива складова підвищення рейтингу університетів / В. Б. Василів, А. А. Омелянюк // Вісник Національного університету водного господарства та природокористування. Економічні науки. – Рівне, **2023**. – Вип. 1 (101). – С. 3–14.

48. **Вергунов В.** Чи потрібні нам бібліотеки?. Або ще раз про надходження обов'язкових безоплатних примірників видань / В. Вергунов // Світ. – Київ, **2023**. – Верес. (№ 35/36). – С. 5. URL: <https://svit.kpi.ua/2023/09/20/чи-потрібні-нам-бібліотеки/> (дата звернення: 29.09.2023).

На офіційному сайті Державного комітету телебачення і радіомовлення 20.07.2023 р. оприлюднено звернення Держкомтелерадіо до Міністерства культури та інформаційної політики України, як законодавчого органу виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері культури та мистецтв, зокрема й щодо 30,5 тисяч бібліотек, що функціонують у 22 відомствах.

49. **Загороднюк І.** Зоологічні музеї та теріологічні колекції в Києві останніх двох століть: історія, цінності, перспективи / І. Загороднюк // GEO&BIO : вісник Національного науково-природничого музею. – Київ, **2022**. – Т. 22. – С. 37–62.

50. **Загороднюк І.** Природнича музеологія в Україні: 10 років діяльності у форматі мережі та наукових конференцій / І. Загороднюк, Е. Король, К. Очеретна

// GEO&BIO : вісник Національного науково-природничого музею. – Київ, 2021. – Т. 21. – С. 3–12.

51. **Іванова О.** Наукова діяльність як фундаментальний чинник побудови іміджу навчального закладу / О. Іванова // Новий колегіум. – Харків, 2023. – № 3 (111). – С. 15–17. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/NovKol_2023_3_6 (дата звернення: 29.09.2023).

52. **Коробко М.** Цінності сучасної університетської спільноти (українські університети під час війни) / М. Коробко // Українські культурологічні студії : зб. наук. пр. / Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка [та ін.]. – Київ, 2022. – № 2 (11). – С. 4–7.

53. **Коробко М. І.** Опитування "Українських культурологічних студій": трансформації культурних практик університету в умовах дистанційного навчання та карантину / М. І. Коробко // Українські культурологічні студії : зб. наук. пр. / Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка [та ін.]. – Київ, 2021. – № 2 (9). – С. 95–102.

54. **Маслікова І. І.** Шляхи розвитку культури якості освіти та академічної доброчесності в сучасному університеті / І. І. Маслікова // Українські культурологічні студії : зб. наук. пр. / Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка [та ін.]. – Київ, 2021. – № 2 (9). – С. 63–67.

55. **Міжпарламентська рада Україна–НАТО, Superhumans Center та зустріч зі студентами ЛНУ імені Івана Франка: парламентська делегація відвідала з робочим візитом Львів** // Голос України. – Київ, 2023. – 27 верес. (№ 194). – С. 3.

56. **Посохов С.** Історія університету як бренд: критичні нотатки / С. Посохов // Новий колегіум. – Харків, 2023. – № 3 (111). – С. 12–15. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/NovKol_2023_3_5 (дата звернення: 29.09.2023).

57. **Створити "скорпіона" і санінструктора / підготували: Ірина Баланчук та Світлана Галата** // Світ. – Київ, 2023. – Верес. (№ 33/34). – С. 8. URL: <https://svit.kpi.ua/архів-2/> (дата звернення: 29.09.2023).

На кафедрі комп'ютерних наук Вінницького національного технічного університету можна побачити чимало дивних (принаймні, на перший погляд) роботів та пристроїв. Втім, якщо запитати про їхнє призначення у студентів чи викладачів

закладу, швидко з'ясується, що усі ці механізми й розробки максимально корисні та прикладні. А чимало ідей уже «виросли» й стали (чи стануть) стартапами.

58. **Стріха М.** Що може громадянська академія сьогодні? / М. Стріха // Світогляд. – Київ, 2022. – Т. 17, № 6 (98). – С. 47–49. URL: <http://svitohlyad.org.ua/index.php/uk/2022?issue=6> (дата звернення: 29.09.2023).

27 листопада 1992 року, на Установчих зборах, що відбулися в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка, 50 провідних учених, докторів наук і професорів ухвалили створити Академію наук вищої школи України як базовану на демократичних засадах громадську наукову організацію нового типу, покликану сприяти розвитку науки та вищої освіти в нашій державі. Відтоді Академія пройшла складний і яскравий шлях. Завдяки своєму засновникові та першому президенту, одному з основоположників напівпровідникової науки в Україні В. І. Стрісі (1931–1999) вона здобула високий авторитет серед освітянської та наукової спільноти України. Другий президент, відомий учений-геолог М. І. Дробноход (1940–2013) зумів вивести Академію з кризи, яка спіткала її на межі тисячоліть після передчасної смерті В. І. Стріхи. Під керівництвом третього президента, знаного ученого-інформатика О. Г. Наконечного, Академія живе й діє в складні й трагічні часи російсько-української війни, яка розпочалася в 2014 році незаконною анексією Криму і триває до цього часу.

59. **Фатула М.** Ужгородський національний університет – рушій нової історичної епохи в житті Закарпаття / М. Фатула, Д. Петнегазі // Світогляд. – Київ, 2022. – Т. 17, № 3 (95). – С. 65–67. URL: <http://svitohlyad.org.ua/index.php/uk/2022?issue=3> (дата звернення: 29.09.2023).

60. **Шулікін Д.** Як КПІ ювілей святкував / Д. Шулікін // Світ. – Київ, 2023. – Верес. (№ 33/34). – С. 4. URL: <https://svit.kpi.ua/apxiv-2/> (дата звернення: 29.09.2023).

61. **Chornopyska V.** Activities of institutions of higher spiritual education in Ukraine: administrative and legal guarantees [Діяльність закладів вищої духовної освіти в Україні: адміністративно-правові гарантії] / V. Chornopyska // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". – Львів, 2022. – Vol. 9, № 2 (34). – С. 88–95.

Національний університет "Львівська політехніка"

62. **Білас В.** Всеволод Білас: "Допомога має бути обов'язково спрямована на розвиток людини" / В. Білас ; розмову вела Наталія Павлишин // Львівська політехніка. – Львів, **2022**. – Вип. № 18 : Благодійництво, ч. 2. – С. 17–20.

Компанія IDS Ukraine, за підсумками 2022 року, стала благодійником року Львівської політехніки в категорії "юридична особа", пожертвувавши 1 мільйон гривень на проведення окремих реставраційних робіт в Актовій залі головного корпусу.

63. **Блонський О.** Олександр Блонський: "Співпраця бізнесу й освіти – запорука освіченої нації" / О. Блонський ; розмову вела Ірина Мартин // Львівська політехніка. – Львів, **2022**. – Вип. № 18 : Благодійництво, ч. 2. – С. 29–32.

Львівська політехніка активно співпрацює з Акціонерним товариством "Галичфарм" (торговельна марка "Артеріум").

64. **Гетьман Б.** Богдан Гетьман: "Благодійність важлива для трансформації як держави, так і суспільства" / Б. Гетьман ; розмову вела Анна Зіганшина // Львівська політехніка. – Львів, **2022**. – Вип. № 18 : Благодійництво, ч. 2. – С. 67–69.

65. **Журавель Ю.** Юрій Журавель: "Для мене принциповим є питання просвітництва. На цьому й базую свою волонтерську діяльність" / Ю. Журавель ; розмову вела Наталія Павлишин // Львівська політехніка. – Львів, **2022**. – Вип. № 18 : Благодійництво, ч. 2. – С. 54–58.

66. **Загородній І.** Іван Загородній: "Моя мета – максимально ефективно будувати взаємодію між університетом та ІТ-індустрією" / І. Загородній ; розмову вів Юрій Мартинович // Львівська політехніка. – Львів, **2022**. – Вип. № 18 : Благодійництво, ч. 2. – С. 48–53.

67. **Кицмей Т.** Тарас Кицмей: "Ми готові допомагати, якщо бачимо очікуваний результат і зміни" / Т. Кицмей ; розмову вела Наталія Павлишин // Львівська політехніка. – Львів, **2022**. – Вип. № 18 : Благодійництво, ч. 2. – С. 3–9.

Компанія SoftServe другий рік поспіль визнана благодійником року Львівської політехніки.

68. **Ляховенко І.** Засновниці Lady Di atelier: "Ми стараємося не лише допомогти тим, хто цього потребує, а й змінити суспільне сприйняття благодійності" / І. Ляховенко ; розмову вела Наталія Павлишин // Львівська політехніка. – Львів, **2022**. – Вип. № 18 : Благодійництво, ч. 2. – С. 58–62.

69. **Огоновський Ю.** Юрій Огоновський: "Співпраця ІТ-компаній з університетом – це інвестиція в розвиток країни" / Ю. Огоновський ; розмову вела Ірина Мартин // Львівська політехніка. – Львів, **2022**. – Вип. № 18 : Благодійництво, ч. 2. – С. 43–47.

70. **Сорокевич Д.** Дмитро Сорокевич: "Львівська політехніка – суттєва складова міської екосистеми, тому важливо, як облаштований її простір" / Д. Сорокевич ; розмову вела Ірина Мартин // Львівська політехніка. – Львів, **2022**. – Вип. № 18 : Благодійництво, ч. 2. – С. 38–42.

71. **Стельмах О.** Оксана Стельмах: " ІТ-галузь – це завжди про новації, швидкість і гнучкість" / О. Стельмах ; розмову вів Юрій Мартинович // Львівська політехніка. – Львів, **2022**. – Вип. № 18 : Благодійництво, ч. 2. – С. 21–23.

Щодо співпраці ІТ-галузі Leobit з Національним університетом "Львівська політехніка".

72. **Толмачов А.** Андрій Толмачов: "Enamine докладає багато зусиль, щоб підвищити рівень освіти в Україні та популяризувати хімічну галузь серед молоді" / А. Толмачов ; розмову вела Наталія Павлишин // Львівська політехніка. – Львів, **2022**. – Вип. № 18 : Благодійництво, ч. 2. – С. 10–16.

Кафедра технології біологічно активних сполук, фармації та біотехнології Інституту хімії та хімічних технологій Національного університету "Львівська політехніка" розпочала співпрацю з компанією Enamine, яка є світовим постачальником сполук для наукових експериментів, нових лікарських препаратів і хімічних компонентів для дослідницьких програм агропромислових, біотехнологічних та фармацевтичних компаній.

73. **Федак Т.** Благородно те, що безкорисливо: Тарас Федак про благодійність, талановиту молодь і співпрацю з Політехнікою / Т. Федак ; розмову вела Наталія Бельзецька // Львівська політехніка. – Львів, **2022.** – Вип. № 18 : Благодійництво, ч. 2. – С. 10–16.

74. **Чех В.** Віктор Чех: "Мета ІТ-компанії Sombra – робити середовище довкола нас кращим. Не лише брати, а й віддавати / В. Чех ; розмову вів Юрій Мартинович // Львівська політехніка. – Львів, **2022.** – Вип. № 18 : Благодійництво, ч. 2. – С. 63–66.

Науковці на війні

75. **Вест В.** "І якщо вже битися – можна битися тільки лиш до останку" / В. Вест // Світогляд. – Київ, **2022.** – Т. 17, № 5 (97). – С. 11. URL: <https://www.mao.kiev.ua/biblio/jscans/svitogliad/svit-2022-17-5/svit-5-2022-vest-07.pdf> (дата звернення: 29.09.2023).

Валерія Вест, я викладачка КПП з кафедри теорії, практики та перекладу англійської мови.

76. **Диба А.** Наш "Академік" / А. Диба // Світогляд. – Київ, **2022.** – Т. 17, № 5 (97). – С. 10. URL: <https://www.mao.kiev.ua/biblio/jscans/svitogliad/svit-2022-17-5/svit-5-2022-diba-06.pdf> (дата звернення: 29.09.2023).

Юрій Чорноморець закінчив філософський факультет Київського національного університету ім. Т. Г. Шевченка, аспірантуру, докторантуру, а ще у шкільні роки – Республіканську школу бджолярів. Він – доктор філософських наук, професор кафедри богослов'я та релігієзнавства Педагогічного університету ім. Михайла Драгоманова; голова спеціалізованої вченої ради із захисту кандидатських і докторських дисертацій зі спеціальностей богослов'я та релігієзнавство; член Комісії з державного визнання документів про наукові ступені та вчені звання, отримані у вищих духовних закладах при Міністерстві освіти і науки України.

77. **Рябченко Є.** Професор з позивним "Професор" / Є. Рябченко // Світогляд. – Київ, **2022.** – Т. 17, № 5 (97). – С. 9. URL:

<https://www.mao.kiev.ua/biblio/jscans/svitogliad/svit-2022-17-5/svit-5-2022-ryabch-05.pdf> (дата звернення: 29.09.2023).

Сергій Леп'явко – доктор історичних наук, професор Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя, автор понад 200 наукових праць, серед яких 12 монографій. Спеціаліст з історії українського козацтва та з проблеми міжнародних відносини у Східній Європі в ранньомодерний період. 24 липня 2022 року йому виповнилося 62 роки.

78. **Щербина Є.** Його військове псевдо – "Фізик" / Є. Щербина / А. Диба // Світогляд. – Київ, 2022. – Т. 17, № 5 (97). – С. 12. URL: <https://www.mao.kiev.ua/biblio/jscans/svitogliad/svit-2022-17-5/svit-5-2022-sherbina-08.pdf> (дата звернення: 29.09.2023).

Молодший сержант Української армії Юрій Рябченко – ст. наук. співробітник Інституту напівпровідників ім. В. Є. Лашкарьова НАН України, канд. фіз.-мат. наук.

Учасники навчально-виховного процесу

79. **Варе І. С.** Особливості професійного педагогічного спілкування / І. С. Варе // Наша школа. – Одеса, 2023. – № 1 (1). – С. 14–18. URL: <https://nashashola.oano.od.ua/uk/site/arkhiv-2023-roku.html> (дата звернення: 29.09.2023).

80. **Воронова С. В.** Проактивний керівник як лідер у самооцінюванні закладу освіти / С. В. Воронова, Н. О. Кравченко, О. П. Лойтаренко // Наша школа. – Одеса, 2023. – № 1 (1). – С. 19–24. URL: <https://nashashola.oano.od.ua/uk/site/arkhiv-2023-roku.html> (дата звернення: 29.09.2023).

81. **Здрагат С. Г.** Багатовекторність, мобільність та гнучкість змісту й форм підвищення професійно-фахового рівня керівника закладу освіти / С. Г. Здрагат // Наша школа. – Одеса, 2023. – № 1 (1). – С. 41–45. URL: <https://nashashola.oano.od.ua/uk/site/arkhiv-2023-roku.html> (дата звернення: 29.09.2023).

82. **Кравець В.** Формування гендерно справедливої середовища у закладах освіти України: євроінтеграційний контекст / В. Кравець, О. Кікінежді, Я. Василькевич // Новий колегіум. – Харків, **2023**. – № 1/2 (110). – С. 15–23. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/NovKol_2023_3_5 (дата звернення: 29.09.2023).

83. **Ненастіна Т.** Робота куратора під час адаптаційного періоду студентів в Харківському національному автомобільно-дорожньому університеті / Т. Ненастіна, К. Бережна, С. Бугаєвський // Новий колегіум. – Харків, **2023**. – № 1/2 (110). – С. 59–64. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/NovKol_2023_3_10 (дата звернення: 29.09.2023).

84. **Цінь Бовен.** Соціокультурна складова соціалізації іноземних студентів / Цінь Бовен // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Соціальна робота. – Київ, **2021**. – Вип. 1 (7). – С. 47–50.

85. **Шульга І. О.** Особливості впровадження технологій соціальної адаптації студентів з особливими освітніми потребами в закладах вищої освіти / І. О. Шульга // Наша школа. – Одеса, **2023**. – № 1 (1). – С. 82–86. URL: <https://nashashola.oano.od.ua/uk/site/arkhiv-2023-roku.html> (дата звернення: 29.09.2023).

86. **Kvasova O.** Enhancing teachers' language assessment literacy via activities of a professional organization [Підвищення компетентності викладачів у контролі та оцінюванні за допомогою роботи професійної організації] / O. Kvasova // Ars Linguodidacticae. – Київ, **2021**. – Вип. 6 (1-2021). – Р. 4–9. URL: <https://journals.uran.ua/ald/issue/view/14531> (дата звернення: 29.09.2023).

Обговорені питання, що стосуються підвищення компетентності у контролі та оцінюванні викладачів англійської мови, які працюють в українських університетах.

Форми, методи і педагогічні технології у ЗВО

87. **Адамик В.** Міжнародна міграція студентів: сучасні тенденції та виклики для країн, що розвиваються / В. Адамик, Х. Дячук // Вісник економіки. – Тернопіль, **2023**. – Вип. 1 (107). – С. 80–83.

88. **Білик Л.** Професійна підготовка медичних фахівців в аспекті фізичної реабілітації / Л. Білик, Ю. Шапран // *Scientia et societas*. – Переяслав, **2023**. – Вип. 3. – С. 9–15. URL: <https://ses.journal.in.ua/index.php/ses/issue/view/4> (дата звернення: 29.09.2023).

89. **Благодаренко Л. Ю.** Модель організації освітнього процесу при вивченні сучасних проблем квантової фізики / Л. Ю. Благодаренко, С. Л. Василенко // *Збірник наукових праць Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Серія педагогічна*. – Кам'янець-Подільський, **2022**. – Вип. 28. – С. 46–49. URL: <http://ped-series.kpnu.edu.ua> (дата звернення: 29.09.2023).

90. **Бойко Л. К.** Аналіз факторів академічної освіти майбутніх бакалаврів з електроніки в Україні / Л. К. Бойко // *Науковий вісник Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського*. – Одеса, **2023**. – № 2 (143). – С. 41–46. URL: <https://nv.pdpu.edu.ua/Magazin> (дата звернення: 29.09.2023).

91. **Бойчук Ю.** Формування науково-дослідницької компетентності майбутніх докторів філософії в умовах упровадження технологій дистанційного навчання / Ю. Бойчук, А. Боярська-Хоменко, Л. Рибалко // *Новий колегіум*. – Харків, **2023**. – № 3 (111). – С. 74–81. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/NovKol_2023_3_17 (дата звернення: 29.09.2023).

92. **Борбенчук І.** Формування латинськомовної соціокультурної компетентності майбутніх філологів: досвід і перспективи / І. Борбенчук, З. Корнева // *Ars Linguodidacticae*. – Київ, **2021**. – Вип. 6 (1-2021). – С. 29–34. URL: <https://journals.uran.ua/ald/issue/view/14531> (дата звернення: 29.09.2023).

93. **Букач М. М.** Культурно-мовні цінності як основа безпечного освітнього середовища / М. М. Букач // *Наша школа*. – Одеса, **2023**. – № 1 (1). – С. 8–13. URL: <https://nashashola.oano.od.ua/uk/site/arkhiv-2023-roku.html> (дата звернення: 29.09.2023).

94. **Впровадження** методів активного навчання на прикладі викладання навчальної дисципліни "Військові мости та шляхи" / О. Стаднічук, Ю. Фтемов,

А. Каршень, В. Надос, Л. Кропивницька // Військово-технічний збірник. – Львів, 2023. – № 28. – С. 124–132.

95. **Гаращук О.** Реформування освітньої сфери як науково-технологічна домінанта соціальної реконструкції суспільства / О. Гаращук, В. Куценко // Вісник економіки. – Тернопіль, 2023. – Вип. 1 (107). – С. 8–19.

96. **Гегедош К. В.** Перспективи визнання економічних спеціальностей і цифрової оцінки вченого в Україні / К. В. Гегедош // Бізнес Інформ. – Харків, 2023. – № 4 (543) : Бізнес у воєнний час: особливості оподаткування. – С. 53–62.

97. **Гончарова О.** Особливості оцінювання знань здобувачів вищої освіти в умовах дистанційного навчання (на прикладі історичних дисциплін) / О. Гончарова // Новий колегіум. – Харків, 2023. – № 3 (111). – С. 101–106. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/NovKol_2023_3_21 (дата звернення: 29.09.2023).

98. **Гриценко С. П.** Застосування лексикоцентричного підходу до аналізу динаміки українського лексикону у формуванні фахової компетентності студентів-філологів / С. П. Гриценко // Ars Linguodidacticae. – Київ, 2019. – Вип. 3 (1-2019). – С. 13–21. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/artlin_2019_3_4 (дата звернення: 29.09.2023).

Проведено аналіз лексики українських писемних пам'яток різних часових зрізів, XVI–XVII ст. зокрема, який сприятиме розвитку фахової компетентності студентів.

99. **Драгінда О.** З досвіду навчання англійської лексики студентів-філологів: розробка навчального заняття на тему "Power & Money" для студентів I курсу спеціальності "Східна філологія" / О. Драгінда // Ars Linguodidacticae. – Київ, 2021. – Вип. 7 (2-2021). – С. 61–65. URL: <https://journals.uran.ua/ald/issue/view/14707> (дата звернення: 29.09.2023).

100. **Думанська Т. В.** STEM-компетентності майбутніх учителів математики та методи їх формування / Т. В. Думанська, Ю. Л. Смержевський, Г. В. Гоменюк // Збірник наукових праць Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Серія педагогічна. – Кам'янець-Подільський, 2022. – Вип. 28. – С. 7–11. URL: <http://ped-series.kpnu.edu.ua> (дата звернення: 29.09.2023).

101. **Жиленко Т.** Методичні рішення для підвищення результативності вивчення математичних дисциплін студентами спеціальностей "Кібербезпека та комп'ютерні науки" / Т. Жиленко, Н. Мартинова, Є. Котух // Новий колегіум. – Харків, **2023.** – № 1/2 (110). – С. 98–104. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/NovKol_2023_3_16 (дата звернення: 29.09.2023).

102. **Задорожна Л. К.** Підготовка педагогічних та науково-педагогічних кадрів: нові підходи і шляхи реалізації / Л. К. Задорожна, В. В. Ягоднікова, Н. В. Кузнецова // Наша школа. – Одеса, **2023.** – № 1 (1). – С. 36–40. URL: <https://nashashola.oano.od.ua/uk/site/arkhiv-2023-roku.html> (дата звернення: 29.09.2023).

103. **Зінченко Н.** Гуманітарна складова якості медичної освіти з використанням інноваційних педагогічних технологій / Н. Зінченко, Т. Харченко, Н. Хрептак // Scientia et societas. – Переяслав, **2023.** – Вип. 3. – С. 41–47. URL: <https://ses.journal.in.ua/index.php/ses/issue/view/4> (дата звернення: 29.09.2023).

104. **Іваненко Л. М.** Аналіз споживачів ринку дистанційної освіти маркетингового спрямування / Л. М. Іваненко, О. Ю. Боєнко // Бізнес Інформ. – Харків, **2023.** – № 5 (544) : Вплив вимушеної міграції на ринок праці в Україні. – С. 247–257.

105. **Іваненко О.** Міжнародний досвід змішаного навчання здобувачів вищої освіти / О. Іваненко, А. Несен // Scientia et societas. – Переяслав, **2023.** – Вип. 3. – С. 33–40. URL: <https://ses.journal.in.ua/index.php/ses/issue/view/4> (дата звернення: 29.09.2023).

106. **Кавицька Т.** Навчання академічного письма в екстрених умовах: дослідження навчального потенціалу онлайн-платформ / Т. Кавицька, В. Дроботун, О. Драгінда // Ars Linguodidacticae. – Київ, **2021.** – Вип. 8 (3-2021). – С. 4–12. URL: <https://journals.uran.ua/ald/issue/view/15011> (дата звернення: 29.09.2023).

Представлено результати першого етапу компаративного дослідження навчального потенціалу онлайн-платформ, що використовувалися з метою мультимедійного забезпечення онлайн-модуля академічного/інтегрованого письма

для студентів 3 курсу мовної спеціальності. Навчання відбувалося в онлайн-форматі в екстремальних умовах карантину, спричиненого пандемією COVID-2019.

107. **Коваленко В.** Процедура визнання результатів неформальної та інформальної освіти в підготовці бакалаврів та магістрів спеціальності 016 "Спеціальна освіта" (на основі аналізу досвіду країн ЄС) / В. Коваленко, О. Міщенко // Новий колегіум. – Харків, 2023. – № 1/2 (110). – С. 79–85. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/NovKol_2023_3_13 (дата звернення: 29.09.2023).

108. **Колесова О. А.** IT та Stem контури післядипломної педагогічної освіти / О. А. Колесова, Р. І. Нікітенко, Н. О. Чебаненко // Наша школа. – Одеса, 2023. – № 1 (1). – С. 50–55. URL: <https://nashashola.oano.od.ua/uk/site/arkhiv-2023-roku.html> (дата звернення: 29.09.2023).

109. **Корнєва З.** Визначення лексико-семантичного поля та типів відношень лексичних одиниць з позицій когнітивного підходу у процесі навчання іноземної мови студентів-філологів / З. Корнєва, Т. Кириленко // Ars Linguodidacticae. – Київ, 2021. – Вип. 7 (2-2021). – С. 24–34. URL: <https://journals.uran.ua/ald/issue/view/14707> (дата звернення: 29.09.2023).

110. **Ксендзенко О. П.** Модель формування цифрової компетентності майбутніх учителів фізики в умовах STEM-освіти / О. П. Ксендзенко // Збірник наукових праць Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Серія педагогічна. – Кам'янець-Подільський, 2022. – Вип. 28. – С. 11–14. URL: <http://ped-series.kpnu.edu.ua> (дата звернення: 29.09.2023).

111. **Кузнєцова О. В.** Неперервна освіта педагога: контексти особистісного та професійного самоздійснення / О. В. Кузнєцова // Наша школа. – Одеса, 2023. – № 1 (1). – С. 56–60. URL: <https://nashashola.oano.od.ua/uk/site/arkhiv-2023-roku.html> (дата звернення: 29.09.2023).

112. **Кулик О.** Професійна підготовка майбутніх перекладачів в епоху штучного інтелекту / О. Кулик // Scientia et societus. – Переяслав, 2023. – Вип. 3. – С. 48–56. URL: https://ses_journal.in.ua/index.php/ses/issue/view/4 (дата звернення: 29.09.2023).

113. **Кух А. М.** Модель адаптивного навчання в системі STEM-освіти / А. М. Кух, А. О. Пищаль // Збірник наукових праць Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Серія педагогічна. – Кам'янець-Подільський, **2022**. – Вип. 28. – С. 14–19. URL: <http://ped-series.kpnu.edu.ua> (дата звернення: 29.09.2023).

114. **Лабораторні** роботи з фізики та хімії у підготовці майбутніх учителів в умовах дистанційного навчання / Н. Пономарьова, О. Сидоренко, Т. Грановська, К. Борисенко // Новий колегіум. – Харків, **2023**. – № 3 (111). – С. 88–93. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/NovKol_2023_3_19 (дата звернення: 29.09.2023).

115. **Лісовський А. С.** Спортивний туризм у системі фізичного виховання учнівської та студентської молоді / А. С. Лісовський, Р. І. Федчук, В. В. Гарбар // Збірник наукових праць Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Серія педагогічна. – Кам'янець-Подільський, **2022**. – Вип. 28. – С. 118–121. URL: <http://ped-series.kpnu.edu.ua> (дата звернення: 29.09.2023).

116. **Лутковська Н. М.** Критерії оцінювання рівня іншомовної комунікативної компетентності студентів економічних спеціальностей у монологічному мовленні, сформованої на засадах аудіовізуальної імпліцитної професійної орієнтації / Н. М. Лутковська // Ars Linguodidacticae. – Київ, **2019**. – Вип. 3 (1-2019). – С. 30–38. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/artlin_2019_3_6 (дата звернення: 29.09.2023).

Статтю присвячено питанням оцінювання іншомовної комунікативної компетентності студентів економічних спеціальностей на початковому етапі навчання.

117. **Мендерецький В. В.** Побудова методичної системи підготовки майбутніх учителів природничих дисциплін / В. В. Мендерецький, У. І. Недільська // Збірник наукових праць Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Серія педагогічна. – Кам'янець-Подільський, **2022**. – Вип. 28. – С. 50–54. URL: <http://ped-series.kpnu.edu.ua> (дата звернення: 29.09.2023).

118. **Мітельман І. М.** Дидактичні ресурси agile-стратегій підготовки вчителів до роботи з математично обдарованими учнями / І. М. Мітельман // Наша школа. – Одеса, **2023.** – № 1 (1). – С. 65–73. URL: <https://nashashola.oano.od.ua/uk/site/arkhiv-2023-roku.html> (дата звернення: 29.09.2023).

119. **Мкртічян О.** Фізичний стан здобувачів вищої освіти в умовах дистанційного навчання / О. Мкртічян // Новий колегіум. – Харків, **2023.** – № 3 (111). – С. 60–64. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/NovKol_2023_3_14 (дата звернення: 29.09.2023).

120. **Мусевич Р.** Педагогічні умови формування готовності майбутніх офіцерів Національної гвардії України до професійної взаємодії з військовослужбовцями на засадах гендерного підходу / Р. Мусевич // Scientia et societas. – Переяслав, **2023.** – Вип. 3. – С. 65–73. URL: <https://ses.journal.in.ua/index.php/ses/issue/view/4> (дата звернення: 29.09.2023).

121. **Наконечна Т. В.** Використання семантичних мереж при підготовці фахівців / Т. В. Наконечна, О. В. Нікулін // Питання прикладної математики і математичного моделювання. – Дніпро, **2022.** – Вип. 22. – С. 113–125.

122. **Олійник О.** Інтерактивний метод викладання галузевого права в умовах дистанційної освіти / О. Олійник, О. Солошенко // Новий колегіум. – Харків, **2023.** – № 3 (111). – С. 94–100. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/NovKol_2023_3_20 (дата звернення: 29.09.2023).

123. **Панчук О. П.** Проєктна технологія як засіб розвитку професійної компетентності майбутніх вчителів фізики та математики / О. П. Панчук, Ю. Л. Смержевський // Збірник наукових праць Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Серія педагогічна. – Кам'янець-Подільський, **2022.** – Вип. 28. – С. 54–57. URL: <http://ped-series.kpnu.edu.ua> (дата звернення: 29.09.2023).

124. **Поведа Р. А.** Особливості лекцій з фізики з використанням інформаційно-комунікаційних технологій у ЗВО / Р. А. Поведа, Т. П. Поведа,

І. М. Ліщинський // Збірник наукових праць Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Серія педагогічна. – Кам'янець-Подільський, **2022**. – Вип. 28. – С. 81–85. URL: <http://ped-series.kpnu.edu.ua> (дата звернення: 29.09.2023).

125. **Поведа Т. П.** Педагогічна практика у системі професійної підготовки майбутніх фахівців за спеціальністю середня освіта (фізика) / Т. П. Поведа, Р. А. Поведа, І. М. Ліщинський // Збірник наукових праць Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Серія педагогічна. – Кам'янець-Подільський, **2022**. – Вип. 28. – С. 85–90. URL: <http://ped-series.kpnu.edu.ua> (дата звернення: 29.09.2023).

126. **Полтавська Т. М.** Інформаційно-ресурсний супровід академічної спільноти / Т. М. Полтавська, В. В. Мелешко // Наша школа. – Одеса, **2023**. – № 1 (1). – С. 73–76. URL: <https://nashashola.oano.od.ua/uk/site/arkhiv-2023-roku.html> (дата звернення: 29.09.2023).

127. **Пономарьова Н.** Виховна робота в закладах вищої освіти в умовах дистанційного навчання / Н. Пономарьова, О. Гуліч // Новий колегіум. – Харків, **2023**. – № 3 (111). – С. 32–38. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/NovKol_2023_3_9 (дата звернення: 29.09.2023).

128. **Постригач Н.** Реформування змісту професійної підготовки вчителя в умовах європейської інтеграції / Н. Постригач // Новий колегіум. – Харків, **2023**. – № 1/2 (110). – С. 8–14. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/NovKol_2023_3_4 (дата звернення: 29.09.2023).

129. **Рудіна М. В.** Самостійна робота у вимірі дистанційної освіти: дослідження думки студентів університету / М. В. Рудіна // Науковий вісник Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського. – Одеса, **2023**. – № 2 (143). – С. 53–60. URL: <https://nv.pdpu.edu.ua/Magazin> (дата звернення: 29.09.2023).

130. **Северин Н.** Дистанційна освіта в Україні в умовах воєнного стану / Н. Северин, В. Северин // Новий колегіум. – Харків, **2023**. – № 3 (111). – С. 18–23. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/NovKol_2023_3_7 (дата звернення: 29.09.2023).

131. **Сідіропуло К.** Сучасні тенденції професійної підготовки майбутніх викладачів закладів вищої освіти в магістратурі / К. Сідіропуло, Б. Бандур // Scientia et societas. – Переяслав, **2023**. – Вип. 3. – С. 92–99. URL: <https://ses.journal.in.ua/index.php/ses/issue/view/4> (дата звернення: 29.09.2023).

132. **Смалько О. А.** Формування у майбутніх фахівців історично-аналітичного погляду на розвиток інформаційних технологій / О. А. Смалько // Збірник наукових праць Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Серія педагогічна. – Кам'янець-Подільський, **2022**. – Вип. 28. – С. 90–95. URL: <http://ped-series.kpnu.edu.ua> (дата звернення: 29.09.2023).

133. **Собченко Т.** Створення безпечного освітнього середовища у закладах освіти в умовах воєнного стану / Т. Собченко, О. Кін, В. Ворожбіт-Горбатюк // Новий колегіум. – Харків, **2023**. – № 3 (111). – С. 39–42. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/NovKol_2023_3_10 (дата звернення: 29.09.2023).

134. **Стрижньова М.** Викладацька майстерність на лекціях з лінгвістичних дисциплін / М. Стрижньова // Ars Linguodidacticae. – Київ, **2019**. – Вип. 3 (1-2019). – С. 50–57. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/artlin_2019_3_9 (дата звернення: 29.09.2023).

Розглянуто види нетрадиційних лекцій, що є ефективними для викладання лінгвістичних дисциплін, зокрема мовознавства.

135. **Стрілкова Т.** Технічна та фізико-математична освіта України на шляху євроінтеграції / Т. Стрілкова // Новий колегіум. – Харків, **2023**. – № 1/2 (110). – С. 24–37. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/NovKol_2023_3_6 (дата звернення: 29.09.2023).

136. **Ткаченко А. В.** Віртуальні фізичні демонстрації у лабораторному практикумі з методики навчання фізики як засіб формування фахових компетентностей майбутніх вчителів фізики та інформатики / А. В. Ткаченко, Л. О. Кулик // Збірник наукових праць Кам'янець-Подільського національного

університету імені Івана Огієнка. Серія педагогічна. – Кам'янець-Подільський, 2022. – Вип. 28. – С. 96–101. URL: <http://ped-series.kpnu.edu.ua> (дата звернення: 29.09.2023).

137. **Чередніченко А.** Засоби впливу на працездатність здобувачів вищої освіти на заняттях з фізичного виховання / А. Чередніченко // Новий колегіум. – Харків, 2023. – № 3 (111). – С. 65–69. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/NovKol_2023_3_15 (дата звернення: 29.09.2023).

138. **Шеремет С. І.** Науково-методична лабораторія виховання, соціальної та здоров'язбережувальної освіти: окремі аспекти методичного сервісу / С. І. Шеремет, С. О. Онищук, О. В. Килівник // Наша школа. – Одеса, 2023. – № 1 (1). – С. 76–82. URL: <https://nashashola.oano.od.ua/uk/site/arkhiv-2023-roku.html> (дата звернення: 29.09.2023).

139. **Шовковий В.** Лінгвальні та екстралінгвальні засади формування перськомовної компетентності в діалогічному мовленні майбутніх перекладачів у сфері забезпечення державної безпеки / В. Шовковий, Т. Ільчук // Ars Linguodidacticae. – Київ, 2021. – Вип. 8 (3-2021). – С. 13–24. URL: <https://journals.uran.ua/ald/issue/view/15011> (дата звернення: 29.09.2023).

Окреслені лінгвальні та екстралінгвальні засади формування перськомовної компетентності в діалогічному мовленні майбутніх перекладачів у сфері забезпечення державної безпеки.

140. **Шут М. І.** Першочергові цілі та завдання на шляху реалізації інтегративної моделі природничонаукової і технічної освіти / М. І. Шут, Л. Ю. Благодаренко, Т. Г. Січкара // Збірник наукових праць Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Серія педагогічна. – Кам'янець-Подільський, 2022. – Вип. 28. – С. 32–35. URL: <http://ped-series.kpnu.edu.ua> (дата звернення: 29.09.2023).

141. **Щирба В. С.** STEM-освіта в інноваційних процесах формування сучасного фахівця фізико-технологічного напрямку / В. С. Щирба, Р. В. Моцик, О. В. Фуртель // Збірник наукових праць Кам'янець-Подільського національного

університету імені Івана Огієнка. Серія педагогічна. – Кам'янець-Подільський, 2022. – Вип. 28. – С. 35–39. URL: <http://ped-series.kpnu.edu.ua> (дата звернення: 29.09.2023).

Документи

142. **Про перерозподіл** деяких видатків державного бюджету, передбачених Міністерству освіти і науки на 2023 рік : розпорядження Кабінету Міністрів України від 12 вересня 2023 р. № 792-р // Урядовий кур'єр. – Київ, 2023. – 14 верес. (№ 185). – С. 7.

143. **Про призначення** академічної стипендії Кабінету Міністрів України студентам закладів вищої освіти на перший семестр 2023/24 навчального року : розпорядження Кабінету Міністрів України від 8 вересня 2023 р. № 782-р // Урядовий кур'єр. – Київ, 2023. – 15 верес. (№ 186). – С. 10.

144. **Про призначення** соціальних стипендій Верховної Ради України здобувачам фахової передвищої та вищої освіти з числа дітей-сиріт та дітей із малозабезпечених сімей з 1 вересня 2023 р. на один календарний рік : розпорядження Кабінету Міністрів України від 15 вересня 2023 р. № 801-р // Урядовий кур'єр. – Київ, 2023. – 20 верес. (№ 189). – С. 10.